

filologia germańska z dodatkowym językiem obcym

studia stacjonarne pierwszego stopnia

JĘZYKOZNAWSTWO

1. Dyscypliny językoznawcze: fonetyka i fonologia, morfologia, składnia, semantyka, pragmatyka, językoznawstwo historyczne, socjolingwistyka, akwizycja języka, dialektologia, etnolingwistyka i in. [Die Sprachwissenschaft und ihre Teildisziplinen: Phonetik und Phonologie, Morphologie, Syntax, Semantik, Pragmatik, historische Sprachwissenschaft, Soziolinguistik, Spracherwerbsforschung, Dialektologie, Ethnolinguistik u.a.]
2. Modele komunikacji językowej (Bühlera, Shannona-Weavera, Jakobsona, von Thuna), funkcje języka wg Jakobsona, znak językowy [Kommunikationsmodelle (das Organon-Modell, das Sender-Empfänger-Modell, Jakobsons Kommunikationsmodell, das Vier-Seiten-Modell), Funktionen der Sprache nach Jakobson, das sprachliche Zeichen]
3. Historia językoznawstwa: główne nurty i teorie (powstanie języka, reformacja, młodogramatycy, strukturalizm, generatywizm) [Geschichte der Sprachwissenschaft: die wichtigsten Trends und Theorien (Entstehung der Sprache, Reformationszeit, die Junggrammatiker, der Strukturalismus, die generative Transformationsgrammatik)]
4. Klasyfikacje języków naturalnych [Klassifizierung der natürlichen Sprachen]
5. Modele gramatyczne (gramatyka szkolna, walencyjna, generatywna) [Grammatikmodelle (Schulgrammatik, Valenzgrammatik, generative Grammatik)]
6. Części mowy ich kategorie gramatyczne, metody analizy deskryptywno-taksonomicznej, kryterium znaczeniowe, morfologiczne i syntaktyczne. Części zdania i ich funkcje składniowe, szyk zdania, rodzaje zdań [Wortarten und ihre grammatikalischen Kategorien, Methoden der deskriptiv-taxonomischen Analyse, das Kriterium der Bedeutung, das morphologische und syntaktische Kriterium. Satzglieder und Syntaxfunktionen, Satzgliedfolge, Satzarten]
7. Semantyka i leksykologia: słowo a leksem, sem i semem; znaczenie denotatywne i konotatywne; autosemantyka i synsemantyka; metafora i metonimia; relacje semantyczne między leksemami – hiperonimia, hiponimia, synonimia, antonimia, homonimia i polisemia.

Frazeologia: frazeologizm a wolny związek wyrazowy, podstawowe cechy frazeologizmów, ich klasy i klasyfikacje [Semantik und Lexikologie: Wort vs. Lexem, Sem, Semem, denotative Bedeutung, konnotative Bedeutung, Autosemantika, Synsemantika, Metapher und Metonymie, semantische Relationen zwischen Lexemen – Hyperonymie, Hyponymie, Synonymie, Antonymie, Homonymie und Polysemie. Phraseologie: Phraseologismus vs. Freie Wortverbindung, Merkmale der Phraseologismen, ihre Klassen und Klassifikationen]

8. Zmienność słownictwa i słowotwórstwo: archaizm, neologizm, okazjonalizm; typy zapożyczeń: zapożyczenia właściwe, strukturalne (kalki) i semantyczne; typy słowotwórstwa: kompozycja, derywacja, konwersja, kontaminacja [Wortschatzwandel und Wortbildung: Archaismus, Neologismus, Okkasionalismus; Entlehnungsarten: Lehnwörter, Lehnprägungen, Lehnbedeutungen; Wortbildungsarten: Komposition, Derivation, Konversion, Kontamination]
9. Leksykografia: słowniki jedno- i dwujęzyczne; klasyfikacje, struktury i funkcje słowników [Lexikografie: einsprachige und zweisprachige Wörterbücher; Klassifikationen, Strukturen und Funktionen von Wörterbüchern]
10. Lingwistyka kontrastywna: etapy i miejsce badań kontrastywnych w lingwistyce, wybrane zagadnienia kontrastywne na płaszczyźnie leksykalnej i gramatycznej [Kontrastive Linguistik: wichtige Etappen und der Stellenwert der kontrastiven Forschung in der Linguistik, ausgewählte Themen der kontrastiven Linguistik in Bezug auf Lexikologie und Grammatik]
11. Formy użycia języka niemieckiego i jego rozwój na płaszczyźnie fonetycznej, leksykalnej, gramatycznej. Periodyzacja i wpływ czynników społeczno-kulturowych na rozwój języka niemieckiego [Formen des Gebrauchs der deutschen Sprache und ihre Entwicklung auf phonetischer, lexikalischer und grammatikalischer Ebene. Periodisierung und der Einfluss soziokultureller Faktoren auf die Entwicklung der deutschen Sprache]
12. Badania nad akwizycją języka: akwizycja języka pierwszego, drugiego i języka obcego, teorie akwizycji języka [Spracherwerbsforschung: Erwerb der ersten und zweiten Sprache sowie einer Fremdsprache, Theorien zum Spracherwerb]

LITERATUROZNAWSTWO

1. Najważniejsze formy literatury średniowiecznej: Liryka dworska i rycerska, epos rycerski i bohaterski, najważniejsi przedstawiciele [Hauptformen der mittelalterlichen Literatur: Minnesang, Heldenepos, höfisches Epos, die bedeutendsten Vertreter]

2. Literatura okresu oświecenia, znaczenie twórczości Gottholda Ephraima Lessinga [Literatur der Aufklärung, die Bedeutung des Schaffens von Gotthold Ephraim Lessing]
3. Twórczość Johanna Wolfganga Goethego i Friedricha Schillera [Das Schaffen von Johann Wolfgang Goethe und Friedrich Schiller]
4. Literatura niemieckiego romantyzmu: periodyzacja, program, gatunki literackie, najważniejsi przedstawiciele [Literatur der deutschen Romantik: Periodisierung, Programm, literarische Gattungen, Hauptvertreter]
5. Liryka polityczna i dramat okresu międzyrewolucyjnego 1815-1848 (H. Heine, G. Büchner u.a.), literatura okresu Biedermeier i jej przedstawiciele [Politische Lyrik und das Drama im Jungen Deutschland und im Vormärz (H. Heine, G. Büchner u.a.), Literatur des Biedermeier und ihre Vertreter]
6. Wielcy prozaicy literatury niemieckojęzycznej XIX wieku, program literacki okresu realizmu poetyckiego [Große Prosaschriftsteller der deutschsprachigen Literatur des 19. Jahrhunderts, das Literaturprogramm des poetischen Realismus]
7. Literatura niemieckiego modernizmu: naturalizm i przeciwstawne prądy literackie oraz ich przedstawiciele [Deutsche Literatur der Moderne: Naturalismus und seine Gegenströmungen und ihre Hauptvertreter]
8. Rozwój teatru XX wieku: teatr ekspresjonistyczny i teatr epicki Bertolta Brechta [Entwicklung des Theaters im 20. Jahrhundert: das expressionistische Theater und das epische Theater von Bertolt Brecht]
9. Wielcy prozaicy literatury niemieckojęzycznej w pierwszej połowie XX wieku [Große Prosaschriftsteller der deutschsprachigen Literatur in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts]
10. Literatura niemiecka w okresie międzywojennym: Republika Weimarska, literatura w okresie III Rzeszy – literatura na wygnaniu i ‚emigracja wewnętrzna‘ [Deutsche Literatur in der Zwischenkriegszeit: Weimarer Republik, Literatur im Dritten Reich: Literatur im Exil und die ‚innere Emigration‘]
11. Tendencje w literaturze niemieckojęzycznej po 1945 r. i jej najważniejsi przedstawiciele [Tendenzen der deutschsprachigen Literatur nach 1945 und ihre bedeutendsten Vertreter]
12. Arcydzieła literatury niemieckojęzycznej, niemieccy nobliści i ich najstynniejsze dzieła [Meisterwerke der deutschsprachigen Literatur, deutsche Nobelpreisträger und ihre berühmtesten Werke]